

ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา

The Relationship between 21st Century Leadership and Academic
Administration at Educational Institutions under the Office of Learning
Promotion in Phayao Province

สุภาพรณ ใจแปง¹ อินทร์ จันท์เจริญ² วีรพันธ์ ศิริฤทธิ์³
Supapun Jaipang, In Chanchaoen, Weeraphan Siririth

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา 3) ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา จำนวน 116 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 40-49 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป

2. ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.66)

3. การบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.55)

4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา ภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกระดับปานกลาง ($r = .692$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

คำสำคัญ (Keywords) : ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21; การบริหารงานวิชาการ

Received: 2024-10-28 Revised: 2024-11-13 Accepted: 2024-11-14

¹ สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, Chiang Rai College. E-mail: supapun.sj77@gmail.com

² อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Adviser in Educational Administration at Graduate School, Chiang Rai College. E-mail: inchenjarean@gmail.com

³ อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Adviser in Educational Administration at Graduate School, Chiang Rai College. Corresponding author E-mail: dr.w.siririth@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were to study: 1) the 21st-century leadership of school administrators under the Office of Provincial Learning Promotion, Phayao Province; 2) the academic administration of educational institutions under the Office of Provincial Learning Promotion, Phayao Province; and 3) the relationship between 21st-century leadership and academic administration in educational institutions under the Office of Provincial Learning Promotion, Phayao Province. Quantitative Research. The sample for this research consisted of 116 school administrators and teachers from educational institutions under the Office of Provincial Learning Promotion, Phayao Province. The sample size was determined, and a simple random sampling was applied. The research tool was a questionnaire using a 5-point Likert scale. The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient.

The results of the research showed the following.

1. Most of the questionnaire respondents were female. Most of them were aged between 40 and 49 years. In terms of educational level, the majority held a bachelor's degree. Regarding work experience, most respondents had over 10 years of work experience
2. The overall assessment of 21st-century leadership among school administrators, based on the opinions of both administrators and teachers, was rated at a high level ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.66)
3. The overall assessment of academic administration in educational institutions under the Office of Provincial Learning Promotion, Phayao Province, based on the opinions of school administrators and teachers, was rated at a high level ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.55)
4. The relationship between 21st century leadership and academic administration of educational institutions under the Office of Learning Promotion in Phayao Province was found to have an overall positive correlation at a moderate level ($r = .692$) with statistical significance at the 0.01 level.

Keywords: 21st-century leadership; academic administration

บทนำ (Introduction)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ถือเป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” มุ่งสร้างความสมดุลในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความสุขให้แก่ประชาชนชาวไทยทุกคน ผ่านการขับเคลื่อน 6 ยุทธศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562: 8) การจัดการศึกษาในปัจจุบันต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การศึกษาที่มีคุณภาพจำเป็นต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้จากศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหา เสริมสร้างทักษะชีวิต

โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ คือ การพัฒนาคน ให้มีการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้การจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ (ปิยพันธ์ ศิริรักษ์, 2563)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา มีการกระจายอำนาจ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความคล่องตัวมีอิสระในการตัดสินใจ ผู้บริหารถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและบริหารจัดการทุกภารกิจ ให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามนโยบายของรัฐและวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความสามารถมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการโดยมีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 9 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา, 2566) สถานศึกษาแต่ละแห่งมีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566) ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้แก่กลุ่มเป้าหมายที่อยู่นอกระบบโรงเรียน แต่การจัดการเรียนรู้ เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ที่ผ่านมามีปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมของสถานศึกษายังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายและผู้เรียนมีความแตกต่างทั้งด้านวัย วุฒิภาวะ อาชีพ รวมถึงขาดแคลนสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างไรก็ตาม ปัจจัยสำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ คือ การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา หากผู้บริหารมีความเข้าใจ อย่างลึกซึ้งในการจัดกิจกรรมด้านงานวิชาการ สามารถทำความเข้าใจนโยบายการศึกษาอย่างถ่องแท้ และนำมาปรับใช้ ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลดีต่อครูผู้สอนซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนงานวิชาการเพื่อผลิตผู้เรียน ให้เป็นคนดี มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้

ดังนั้น ผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดแนวทางการบริหารให้มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำจังหวัดพะเยา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

วิจัยครั้งนี้คือการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา โดยภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ที่ใช้การศึกษาครั้งนี้ ได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 1) ทักษะวิสัยทัศน์ 2) ทักษะการสื่อสาร 3) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะร่วมมือ และ 5) ส่งเสริม พัฒนาทักษะ 3R8C ของผู้เรียน และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา ประกอบด้วย 1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) พัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ 3) วัดและประเมินผล และ 4) นิเทศการศึกษา

1.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา ปีการศึกษา 2565 จำนวน 116 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยใช้ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา เป็นพื้นที่ในการวิจัย จำนวน 9 แห่ง

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการระหว่าง (1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 ถึง 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้วิจัย ครั้งนี้ แบ่งได้ 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างแบบเลือกตอบ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 แบบมาตราประมาณค่าของลิเคิร์ท และ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ แบบมาตราประมาณค่าของลิเคิร์ท

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3.2 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา เก็บข้อมูลด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามออนไลน์ Google form

3.3 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คำนวณหาความถี่ และร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย (Research Results)

จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุ 40-49 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	43	37.10
หญิง	73	62.90
รวม	116	100.00
อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	11	9.50
30 - 39 ปี	27	23.30
40 - 49 ปี	55	47.40
50 ปีขึ้นไป	23	19.80
รวม	116	100.00
ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	2.60
ปริญญาตรี	108	93.10
สูงกว่าปริญญาตรี	5	4.30
รวม	116	100.00
ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	23	19.80
5 - 10 ปี	14	12.10
10 ปีขึ้นไป	79	68.10
รวม	116	100.00

2. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.66) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา พิจารณาเป็นรายด้าน

ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21		N = 116		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	ทักษะวิสัยทัศน์	4.26	0.70	มาก
2	ทักษะการสื่อสาร	4.20	0.69	มาก
3	ทักษะความคิดสร้างสรรค์	4.19	0.73	มาก
4	ทักษะร่วมมือ	4.18	0.75	มาก
5	การส่งเสริมและพัฒนาทักษะ 3R8C ของผู้เรียน	4.25	0.66	มาก
รวมทั้งหมด		4.22	0.66	มาก

3. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.55) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา พิจารณาเป็นรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ		N = 116		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.28	0.59	มาก
2	พัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.35	0.59	มาก
3	วัดและประเมินผล	4.34	0.57	มาก
4	นิเทศการศึกษา	4.40	0.55	มาก
รวมทั้งหมด		4.34	0.55	มาก

4. ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการ ภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง ($r = .692$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา ภาพรวม

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	แปลผล
	การบริหารงานวิชาการ	
ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21	.692**	ปานกลาง
ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์	.646**	ปานกลาง
ทักษะการสื่อสาร	.594**	ปานกลาง
การสร้างสรรค์	.681**	ปานกลาง
ความร่วมมือ	.649**	ปานกลาง
ส่งเสริม พัฒนา ทักษะ 3R8C ของผู้เรียน	.689**	ปานกลาง
ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01		

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากผู้บริหารเข้ารับการอบรม พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับมีประสบการณ์ มุมมองที่กว้างไกล สามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงและสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ และสามารถกำหนดเป้าหมาย กิจกรรมที่สอดคล้อง กับวิสัยทัศน์ รวมถึงมีขั้นตอนการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และรอบคอบ สอดคล้องกับ ศศิธร ยงยุทธ, สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี (2566: 38) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ มงคลพฤษ์ชัย แก้วกันหา, เมธาวิ โชติชัยพงศ์ (2567: 108) พบว่า ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนโสตศึกษา ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อแนะนำ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน รวมถึงเสริมสร้างขวัญ และกำลังใจให้ครู และบุคลากรในการปฏิบัติงาน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับ ธนชัทพ์ นิลพนธ์ วรรณเวช (2567: 103) พบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ชไมพร พงศพิศกุล พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ และमितภานี พุ่มกล่อม (2565: 162) พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา ภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) ทักษะวิสัยทัศน์ 2) ทักษะการสื่อสาร 3) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะร่วมมือ 5) ส่งเสริมและพัฒนา ทักษะ 3R8C ของผู้เรียน สอดคล้อง กับ อัสวิน อินตา, พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2565 : 255) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ธนชัทพ์ นิลพนธ์, นิลพนธ์ วรรณเวช (2567 : 103) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก ทั้งนี้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมออย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ สามารถกำหนดเป้าหมาย กิจกรรมที่สอดคล้องกับพันธกิจ วิสัยทัศน์ ได้อย่างเป็นระบบ และชัดเจน ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา กำกับ ติดตาม แนะนำ ให้คำปรึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ให้ครูและบุคลากรในการพัฒนาตนเอง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียน ช่วยให้การดำเนินงานมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรศึกษา และให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วม และการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมและสนับสนุน การทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ระหว่างครู และบุคลากร เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กร สร้างบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความไว้วางใจ และเคารพ ซึ่งกันและกันจะช่วยให้การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูปรับปรุง และออกแบบพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ น่าสนใจ และช่วยเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับอนาคต และส่งเสริมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน พร้อมทั้งประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนา

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำยุคใหม่กับการบริหารงานวิชาการ

2.2 การพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน

2.3 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคใหม่กับประสิทธิภาพการบริหารงาน

วิชาการ

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ (2566). พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/140A020N0000000006000.pdf>. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2566.
- ชไมพร พุทธิภูมิ, พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ และमितภานี พุ่มกล่อม. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 17(1): 157-167.
- ธนัชทัศน์ กุลรัตน์พันธ์, นิพนธ์ วรรณเวช. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร งานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาญจนบุรี. EDUCATION JOURNAL, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University. 7(1): 96-106.
- ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ และคณะ. (2563). การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น. 7(2): 314-325.
- มงคลพหุหัช แก้วกันหา, เมธาวิ โชติชัยพงศ์ (2567). แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วารสารวณิฆองแหงกพุทธศาสตรปริทรรศน์. 11(1): 103-114.

- ศศิธร ยงยุทธ และ สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. *สหวิทยาการสังคมศาสตร์ และการสื่อสาร. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*. 6(1): 33-43.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.ocs.go.th/council-of-state/#/public>. สืบค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2566.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://www.nesdc.go.th/more_news.php?cid=746. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2566.
- สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพะเยา. (2566). **กลุ่มงานยุทธศาสตร์**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://phayao.nfe.go.th/index.php>. สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2566.
- อัศวิน อินตา, พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*. 14(1): 244-261.

